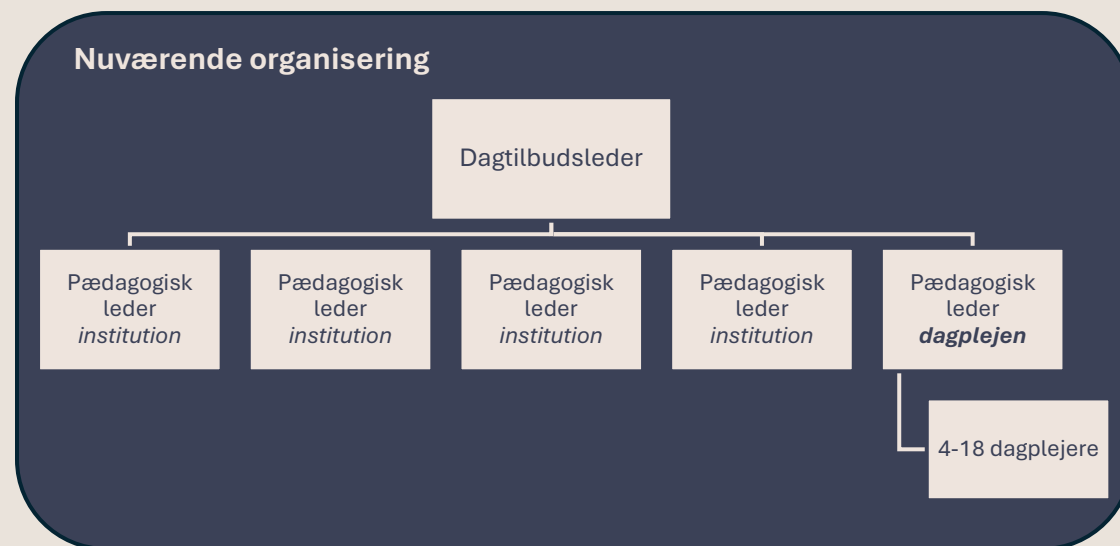

Oplæg til ny model for organisering af dagplejen

Om dagplejen i Aarhus Kommune

- I Aarhus Kommune er dagplejen et pasningstilbud for børn i alderen 0-4 år.
- Der er pr. 1. april 2025 ansat 127 dagplejere i Aarhus Kommune.
- Dagplejerne er tilknyttet en af de 15 dagplejeafdelinger, som hører til hvert sit kommunale dagtilbud. Hver dagplejeafdeling ledes af en pædagogisk leder, som enten kan være leder kun af dagplejeafdelingen eller af dagplejeafdelingen og en institutionsafdeling.
- Den nuværende organisering er besluttet af Byrådet i 2006.
- Dengang blev det besluttet, at dagplejen skulle organiseres i afdelinger med egen pædagogisk leder under dagtilbuddene, og at afdelingerne skulle have mellem 25 og 30 dagplejere, så afdelingerne på den ene side blev store nok til at sikre bæredygtige enheder, og på den anden side ikke blev for store, idet der skulle sikres en tilstrækkelig lokal forankring af afdelingerne.
- I 2006 blev der etableret 23 dagplejeafdelinger. I dag er der 15 afdelinger, hvis størrelse varierer fra fire til 18 dagplejere.

- Ni ud af 15 afdelinger har egen leder, mens seks afdelinger deler leder med en institution.
- Med den nuværende organisering er budgetansvaret for dagplejen lagt ud til dagtilbud med dagplejeafdelinger.

Forslag til modeller for, hvordan dagplejen kan organiseres som en selvstændig bydækkende enhed

Præmisser for de foreslåede modeller:

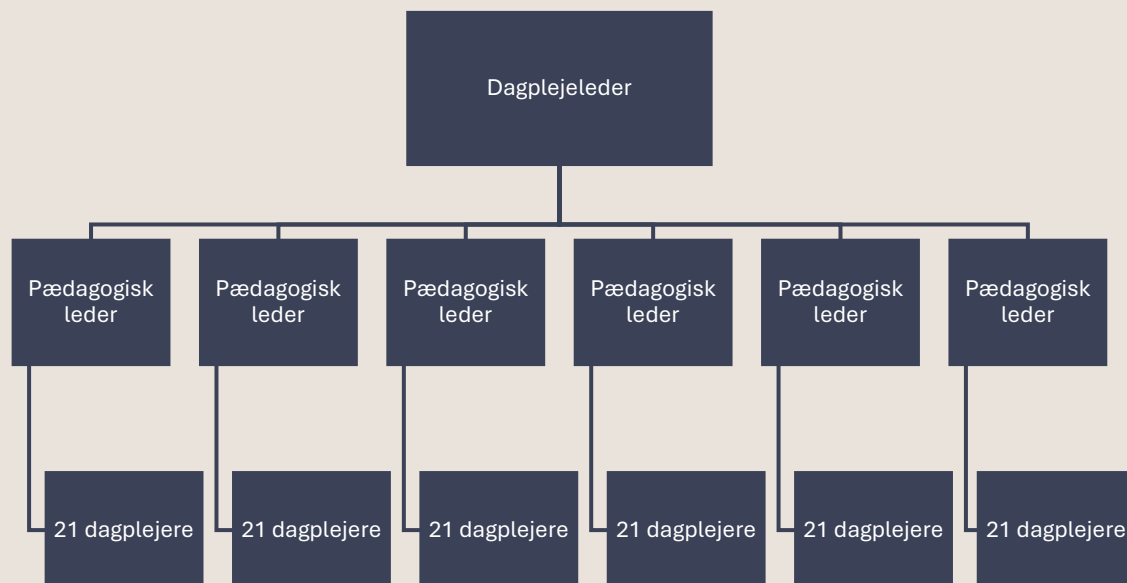
- En ny organisering af dagplejen skal afholdes inden for den **økonomi**, der i dag tildeles til dagplejeafdelingerne, herunder de midler, som tildeles til **ledelse og tilsyn**. I 2025 svarer det til **5.6** mio. kr.
- I beregningen af modellerne er det prioriteret, at der ikke anvendes midler fra andre budgetposter til at finansiere en ny ledelses-/organisationsstruktur i dagplejen.
- Der er taget afsæt i det nuværende antal dagplejere (= 127), men modellerne forsøge at tage højde for den udvikling, der har været i antallet af dagplejere.

Forslag til modeller for, hvordan dagplejen kan organiseres som en selvstændig bydækkende enhed

Der er udarbejdet tre modeller for, hvordan dagplejen kan organiseres som selvstændig enhed. **Fælles** for modellerne er:

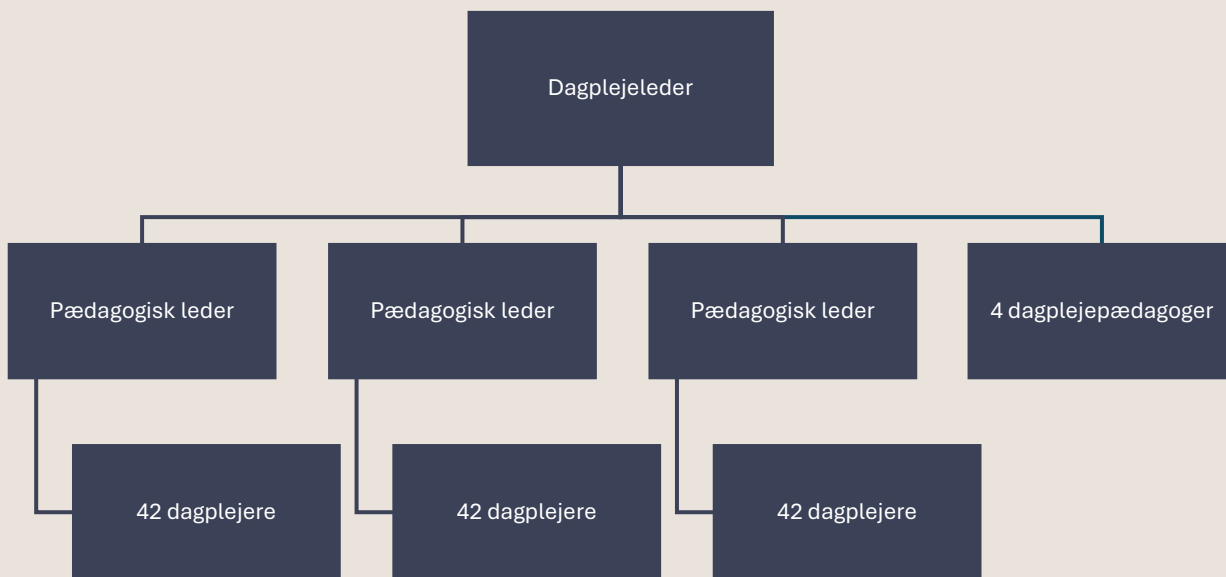
1. at der er én dagplejeleder, som organisatorisk er på niveau med en dagtilbudsleder og som har det ledelsesmæssige ansvar for hele dagplejen,
2. at dagplejelederen vil referere til en af de to Børn og Unge-chefer med ansvar for dagtilbudsområdet,
3. at en pædagogisk leder og / eller dagplejepædagog som udgangspunkt kan føre tilsyn med 21 dagplejere (*for mere om tilsynsopgave se sidste side*),
4. at den administrative understøttelse vil blive leveret af det administrative fællesskab for Dagtilbud og UngiAarhus,
5. at det ikke længere vil være muligt at lave interne / pædagogiske overflytninger fra dagplejen til en institution – og vice versa – da den mulighed forudsætter, at dagplejen er organiseret under dagtilbuddene,
6. at dagplejen som udgangspunkt selv vil skulle arrangere feriepasning. I dag indgår dagplejen i dagtilbuddenes feriepasning.
7. at det **ikke** er beskrevet hvordan gæstepasning og legestuer organiseres, da det er vurderingen, at der er tale om ledelsesbeslutning, som skal træffes af en eventuel ny dagplejeleder,
8. at der **ikke** er lavet forslag til, hvordan dagplejerne skal inddeles i geografiske enheder / afdelinger.

Model 1

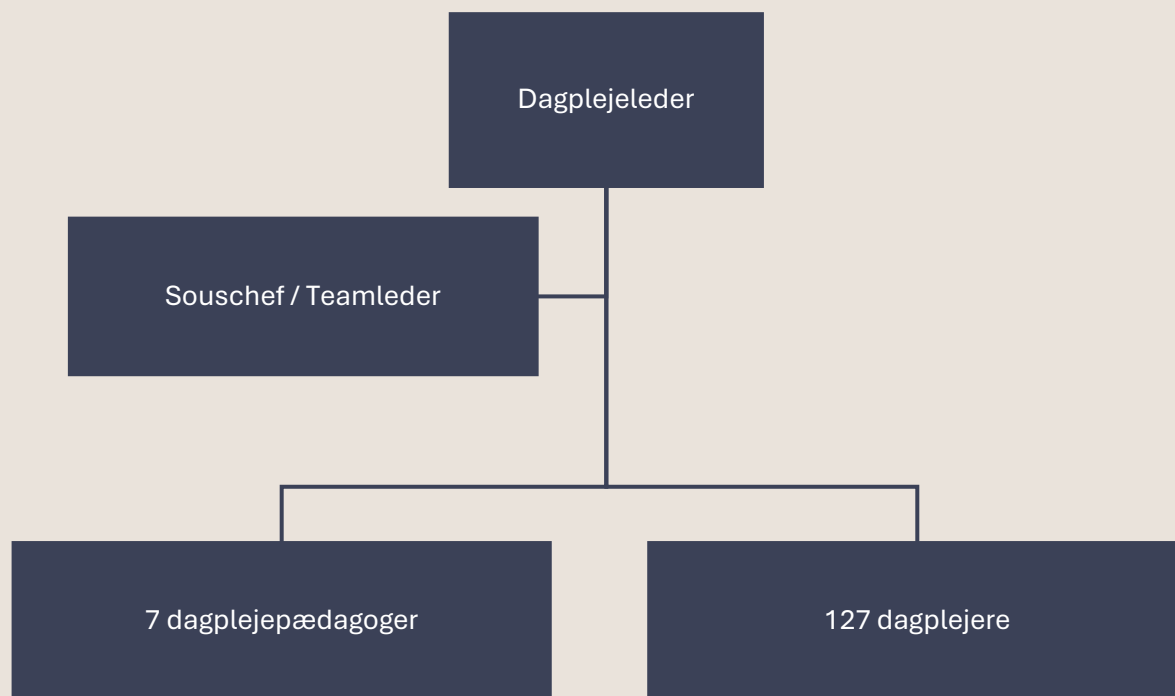
- I denne model lægges op til en struktur, der er sammenlignelig med ledelsesstrukturen i et kommunalt dagtilbud.
- Dagplejelederen har samme ledelsesansvar som en dagtilbudsleder og er leder af ledere.
- Der oprettes seks pædagogiske lederstillinger. De pædagogiske ledere refererer til dagplejelederen.
- Hver pædagogisk leder vil have ledelsesansvaret for ca. 21 dagplejere (svarende til ml. 63-84 børn).
- De pædagogiske ledere vil også have ansvaret for at føre tilsyn med dagplejerne

Model 2

- I denne model fastholdes det, at der en leder af ledere (dagplejelederen) og ledere af medarbejdere (pædagogiske ledere)
- Sammenlignet med model 1 reduceres antallet af pædagogiske ledere fra seks til tre for at kunne tilføre fire dagplejepædagoger.
- Dagplejepædagogernes primære opgave vil være at føre tilsyn med dagplejerne, men skal også kunne give faglig sparring, råd og vejledning til dagplejerne i hjemmet og i legestuen, samt rådgive og vejlede forældre.
- Dagplejepædagogerne kan referere til dagplejelederen eller til (en af) de pædagogiske ledere.
- Hver pædagogisk leder vil i denne model få ledelsesansvaret for ca. 42 dagplejere, svarende til et sted mellem 126-168 børn.
- Hvis en dagplejepædagog i gennemsnit kan føre tilsyn med 21 dagplejere, vil de pædagogiske ledere i denne model også skulle føre tilsyn med nogle dagplejere, ca. 14 dagplejere.

Model 3

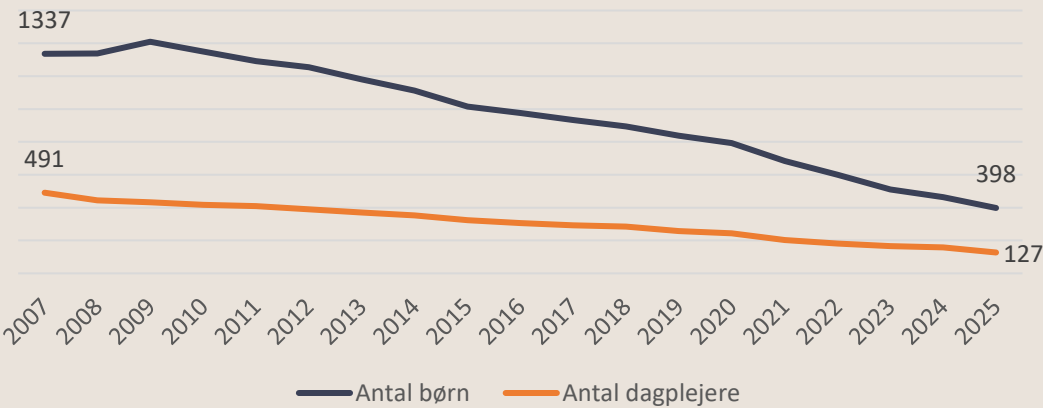

- I denne model vil dagplejelederen være leder af medarbejdere.
- Der ansættes en souschef / teamleder, som understøtter dagplejelederen i ledelsen af dagplejen.
- Souschefen / teamlederen vil have det primære ansvar for at lede dagplejepædagogerne.
- Der oprettes syv dagplejepædagogstillinger.
- Dagplejepædagogen vil i denne model skulle gennemføre alle tilsynsbesøg og det vil også i praksis være nødvendigt at delegere / distribuere ledelsesopgaver til dagplejepædagogen, fx MUS-samtaler og sygesamtaler.

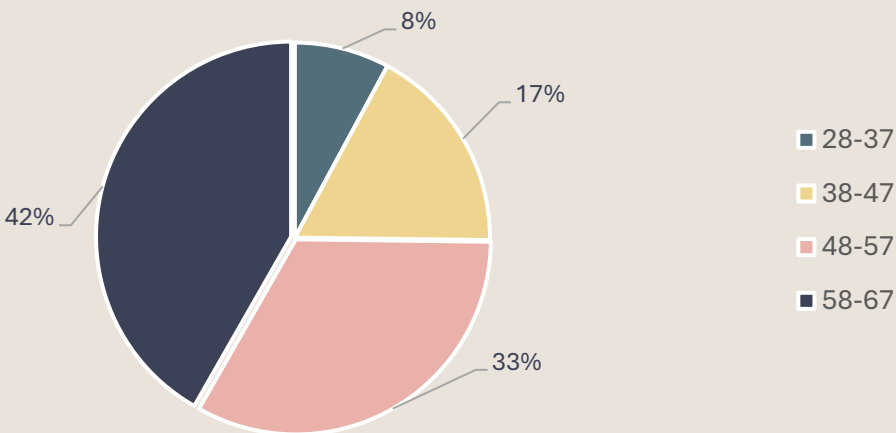
Baggrundsoplysninger om dagplejen

Nøgletal om dagplejen i Aarhus Kommune

Antal dagplejere og børn i dagplejen

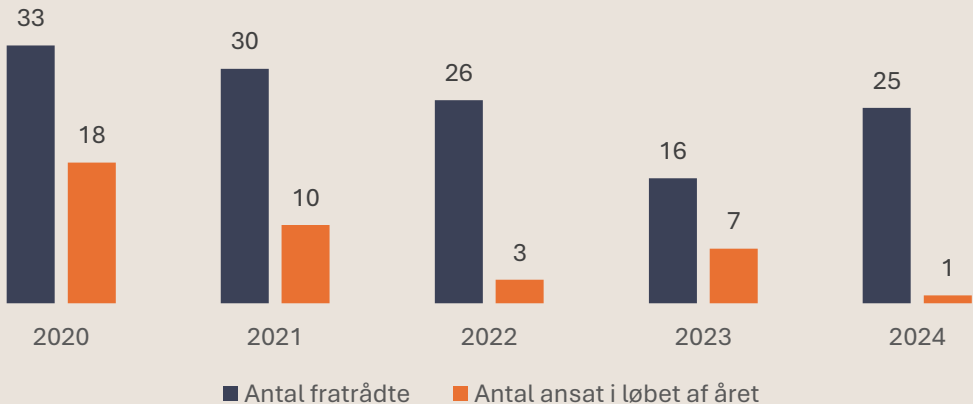

Alder på dagplejere

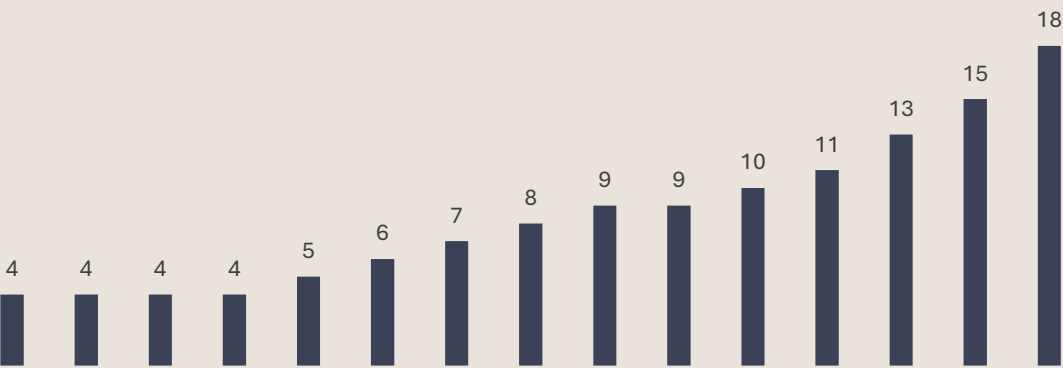

* Gennemsnitsalderen blandt dagplejerne er 53,3 år

Antal fratrådte og tiltrådte i dagplejen

Antal dagplejere pr. afdeling

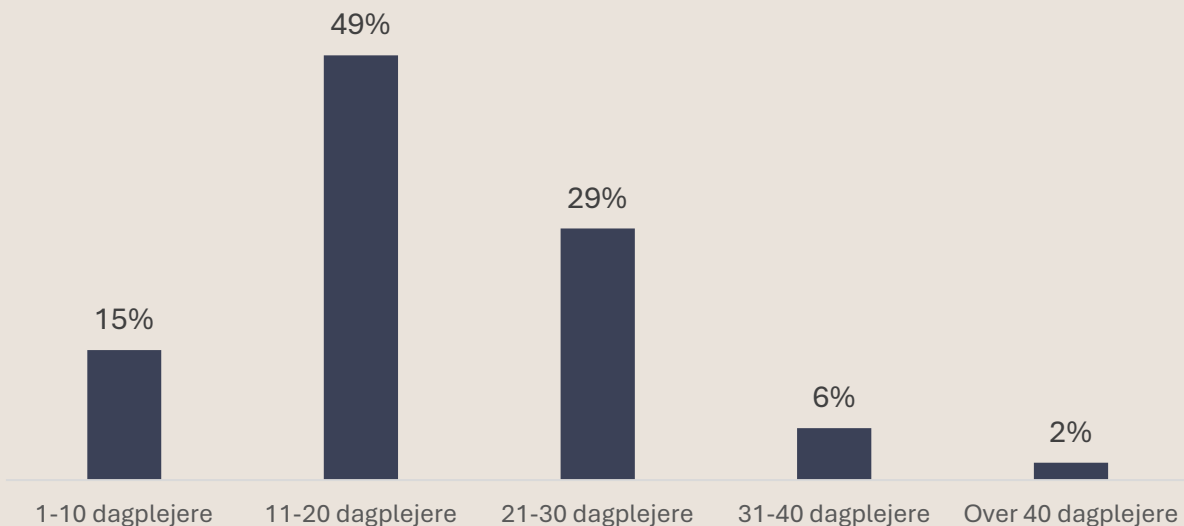
* Den gennemsnitlige størrelse på en afdeling er 8,5 dagplejere

** Ni afdelinger har egen leder, mens 6 afdelinger deler leder med en institutionsafdeling

Om tilsynsopgaven i dagplejen

FOA har i 2020 lavet en landsdækkende undersøgelse af, hvor mange dagplejere, som dagplejepædagoger fører tilsyn med. Undersøgelsen viste, at der var stor variation i antallet af dagplejere, som den enkelte dagplejepædagog fører tilsyn med, men at en dagplejepædagog i gennemsnit fører tilsyn med 21 dagplejere.

Antal dagplejere som dagplejepædagogen fører tilsyn med

Minimumsramme om det løbende tilsyn i **dagplejehjemmet** indeholder 6 besøg om året:

- Sikkerhedstilsyn
- Uanmeldt tilsyn v. observation
- Anmeldt tilsyn m. feedback og sparring
- Anmeldt tilsyn observation
- Anmeldt tilsyn feedback og sparring

Minimumsramme om det løbende tilsyn i **legestuegrupper** indeholder 4 besøg om året:

- Anmeldte tilsynsbesøg i alle legestuegrupper med observationer, feedback og sparring

Indsigter fra analysen af dagtilbuddenes økonomi (2020)

- I Aarhus Kommune har dagplejen siden 2007 været organiseret under dagtilbuddene. Organiseringen bygger på to forudsætninger/hensyn, 1) at have afdelinger, som er store nok til at være økonomisk bæredygtige og 2) at have lokalt forankrede dagplejeafdelinger.
- Udviklingen i antallet af dagplejere presser organiseringen, da afdelingerne bliver mindre. Ad flere omgange har det ført til sammenlægning af afdelinger, som skal dække større geografiske områder af kommunen og dermed mister sin lokale forankring. Med det nuværende antal dagplejere og antal afdelinger er det svært både at tilgodese ønsket om tilstrækkeligt store afdelinger og ønsket om lokalt forankrede afdelinger.
- Jo mindre en afdeling bliver, desto sværere kan det blive at få gæstepasningen til at hænge sammen, og jo større arbejdsbelastning kan det give dagplejerne, da der her vil være få kolleger til at passe hinandens børn. I nogle afdelinger arbejder man derfor også med gæstepasning i institutioner
- I 18 af de daværende 19 afdelinger var der merforbrug; den væsentligste årsag hertil var pladsudnyttelsen. Et underskud i dagplejen påvirker dagtilbuddets samlede økonomi negativt, da dagtilbuddet både organisatorisk og i regnskabsmæssig forstand er én enhed. Merforbruget er primært blevet finansieret af beløb pr. barn for både de 0-2-årige og de 3-6-årige, samt ved brug af opsparing
- Analysen belyste to modeller for en mulig fremtidig organisering af dagplejen, hhv. at lade dagplejen fortsætte med at være organiseret under dagtilbuddene eller at organisere dagplejen som selvstændig enhed (som dagplejen var indtil 2007 i Aarhus Kommune). Fordele og ulemper er beskrevet på næste slide.
- På baggrund analysen blev det besluttet 1) at fastholde at dagplejen fortsat skulle være organiseret under dagtilbuddene og 2) at ændre dagplejen fra et 0-6 års tilbud til et 0-4 års tilbud, med henblik på at styrke pladsudnyttelsen.

Indsigter fra analysen af dagtilbuddenes økonomi (2020)

	Økonomisk bæredygtighed		Et attraktivt dagplejetilbud og en attraktiv arbejdsplads	
	Nuværende organisering	Dagplejen som en selvstændig enhed	Nuværende organisering	Dagplejen som en selvstændig enhed
Fordele	Budgetansvaret forankres lokalt og dagtilbuddene har et incitament til at sikre økonomisk balance i dagplejen.	- Klar adskillelse af dagplejens og institutionernes økonomi. - Ledelseskraften styrkes, da dagplejens ledere er dedikeret til dagplejen. Bedre muligheder for at optimere gæstepasning. - Mere effektiv administration til at understøtte økonomistyringen. - Organiseringen er mindre følsom over for udviklingen i antallet af dagplejere.	- Dagplejen bevarer (de fleste steder) sin lokale forankring. - Dagplejen er fortsat en del af det faglige miljø i dagtilbuddene, og indgår i dagtilbuddenes interne kompetenceudvikling. - Dagplejen kan fortsat trække på dagtilbuddets ressourcepersoner. - I dagtilbud med dagpleje er der mulighed for pædagogisk overflytning af børn mellem dagpleje og institutioner.	- Der vil være en leder til at sætte en fælles og strategisk retning for udviklingen af dagplejen. - Mere ens rammer og vilkår for dagplejerne, og dermed et mere ensartet dagplejetilbud/ serviceniveau. - Dagplejefællesskabet bevares.
Ulemper	- Få afdelinger har mulighed for en pædagogisk leder på fuld tid. - Små afdelinger er mere sårbare over for tomme pladser - Underskud i dagplejen påvirker dagtilbuddets økonomi negativt. Organiseringen er følsom over for udviklingen i antallet af dagplejere.	- Ved at fjerne budgetansvaret fra dagtilbuddene, fjernes dagtilbuddenes ejerskab over dagplejen og interesse i at få børn ind i dagplejen. - Historikken: Sidst der var en central dagpleje, blev der oparbejdet et betydeligt underskud	- Afdelingerne er blevet meget forskellige; skaber forskellige rammer og vilkår for dagplejernes virke og dermed for serviceniveauet i dagplejeafdelingerne. - Dagplejefællesskabet forsvinder i små afdelinger. - For mange ledere bestemmer over dagplejen.	- Dagplejen risikerer at miste sin lokale forankring. - Risiko for silotækning på 0-6-årsområdet. Kendskabet til og samarbejdet med institutionerne forringes. - Dagplejen er ikke længere en del af det faglige miljø i dagtilbuddene. - Ikke længere mulighed for pædagogiske overflytninger.